

Fra: "Weronica ruud" <weronica@getmail.no>
Sendt: mandag 14. september 2026 16:38:29
Til: "Postmottak Grimstad" <Postmottak@grimstad.kommune.no>
Emne: Høringsinnspill, motorvei gjennom Grimstad
Categories: HKA

HØRINGSINNSPILL

E18 Grimstad–Arendal – Frivolldalen, barn, skolemiljø, natur, helse og behovet for tunnel

Til Grimstad kommune, Nye Veier og det interkommunale plansamarbeidet

Fra: Weronica Ruud

Dato: 13/9/2026

Innledning

Jeg ønsker med dette å komme med et sterkt innspill mot at det nå vurderes en løsning hvor E18 i større grad legges langs dagens trasé gjennom Grimstad, samtidig som tunnelen under Frivolldalen som ligger i vedtatt kommunedelplan, tas ut.

Dette er en svært viktig sak for Grimstad og for framtidige generasjoner.

Det handler ikke bare om fremkommelighet og kostnader. Det handler om hvor barn skal gå på skole, hvor mennesker skal bo, hvordan natur- og friluftsområder skal ivaretas, og hvilken belastning innbyggerne skal leve med i mange tiår framover.

Jeg ber derfor om at tunnelalternativet under Frivolldalen opprettholdes som et reelt alternativ, og at det gjennomføres en fullstendig og oppdatert vurdering av konsekvensene før det eventuelt besluttes å gå bort fra tunnelløsningen.

1. Vi må ikke glemme hva som faktisk ble vedtatt i 2019

Kommunedelplanen for E18 Dørdal–Grimstad ble vedtatt i 2019. I planmaterialet ligger det en eksempellinje hvor E18 går **under Frivolldalen i tunnel**. Planen ble vedtatt i alle de berørte kommunene høsten 2019. Grimstad kommune+1

Planen var samtidig utarbeidet for en ny **firefelts motorvei**. Nye Veier

Dette betyr at tunnel under Frivolldalen ikke var en løs idé eller et tilfeldig forslag. Det var en del av det planlagte konseptet som ble behandlet gjennom en omfattende planprosess.

Endringen som nå vurderes, må derfor forklares grundig.

Nye Veier opplyser selv at det nye konseptet som ble presentert i juni 2025 innebærer mer gjenbruk av dagens E18, og at man da går bort fra tunnelen under Frivolldalen. Nye Veier skriver samtidig at konseptet fortsatt er umodent, og at konsekvensene for ikke-prissatte tema må utredes videre. Nye Veier

Det er nettopp derfor jeg mener det er for tidlig å konkludere med at tunnelen skal bort.

Jeg ber om svar på:

- Hvorfor skal tunnelløsningen som lå til grunn for kommunedelplanen i 2019 nå tas ut?

- Hvilke nye faktiske forhold gjør at dagløsningen er bedre enn den tidligere vurderte tunnellsøsningen?
- Hvor stor er den økonomiske besparelsen ved å droppe tunnelen?
- Hva er kostnaden for lokalsamfunnet i form av støy, luftforurensning, naturtap og redusert bokvalitet?
- Er tunnel og dagløsning utredet på nytt etter dagens miljø- og klimakrav?
- Kan kommunen garantere at tunnelalternativet fortsatt vurderes på lik linje med den nye løsningen?

2. Statsforvalteren hadde allerede i 2019 innsigelse mot dagløsning

Dette er et særlig viktig punkt.

I forbindelse med høringen av kommunedelplanen i 2019 fremmet Fylkesmannen i Agder innsigelse mot dagløsning i Grimstad.

Fylkesmannen skrev at dagløsningen hadde så store negative konsekvenser for interesser de skulle ivareta at de ikke kunne akseptere løsningen. Fylkesmannen la til grunn at det skulle settes bestemmelser om **krav til tunnel i Frivolldalen**. Statsforvalteren.no+1

Fylkesmannen pekte samtidig på flere forhold som fortsatt er svært relevante i dag:

- mangelfull konsekvensutredning
- klima og klimagassutslipp
- naturmangfold
- friluftsliv
- støy
- luftforurensning
- barn og unges medvirkning
- trafiksikkerhet
- skole- og nærmiljø

Fylkesmannen skrev også at samspillseffekter mellom støy og luftforurensning kunne bidra til økt helserisiko, og at skoler og barnehager burde vurderes særskilt fordi de er følsomme for støy og luftforurensning på dagtid. Statsforvalteren.no

Det bør være et svært tungt argument i dagens prosess.

3. Frivoll skole skal avvikles – samtidig skal flere barn til Jappa

Dette gjør saken enda mer alvorlig.

Grimstad kommune har vedtatt at Frivoll skole skal avvikles når nye Holviga barneskole er ferdigstilt. Frivoll skolekrets skal fordeles mellom **Jappa, Landvik og Holviga**. I den vedtatte løsningen er blant annet Grømheia, Grømjordet, Bergekleiva, Berge gård og Gartneriet lagt til Jappa skolekrets. Kaukus+1

Det er viktig å presisere at ikke alle elever fra Frivoll nødvendigvis skal til Jappa. Men en del av elevmassen vil få Jappa som nærscole.

Samtidig viser kommunens egne utredninger at Jappa allerede har kapasitetsutfordringer.

Utredningen viser blant annet at Jappa hadde beregnet elevkapasitet på 300, mens prognosene lå over dette i flere av årene som ble vurdert. Grimstad kommune

Dermed må skolestrukturen og E18-planleggingen ses i sammenheng.

Det er ikke riktig å behandle dette som to helt separate saker når konsekvensene treffer de samme barna og det samme nærmiljøet.

4. Jappa skole har allerede advart om E18

Dette er et svært viktig faktum som bør løftes frem.

Jappa skole behandlet E18-saken i elevrådet i 2019. Skolen pekte blant annet på behovet for:

- støyskjerming
- bevaring av skoleområdet
- muligheter for utvidelse av skoleområdet
- tilgang til nærområder
- trafiksikkerhet
- ivaretagelse av kulturlandskapet

FAU ved Jappa skole gikk enda lenger og uttrykte bekymring for **luft- og støyforurensning**, og mente dette ikke var tilstrekkelig utredet. FAU ba om at støy og luftforurensning måtte utredes for hele korridoren. Grimstad kommune+1

Dette var altså før dagens nye situasjon med endret skolestruktur.

Når flere barn fra Frivoll nå skal fordeles til blant annet Jappa, samtidig som det vurderes en større E18-løsning basert på gjenbruk av dagens vei, må disse tidligere bekymringene tas opp på nytt.

5. Barnas beste må vurderes samlet

Jeg mener det er helt nødvendig at kommunen og Nye Veier ser følgende sammenheng:

Frivoll skole avvikles → elever flyttes → Jappa får flere elever → E18-konseptet endres → tunnel under Frivolldalen tas ut → mer av dagens E18 skal brukes.

Dette kan ikke behandles som isolerte beslutninger.

Et barn som flyttes fra Frivoll til Jappa får ikke bare en ny skole.

Barnet får også:

- ny skolevei
- nytt nærmiljø
- nye trafikkforhold
- annen eksponering for støy
- annen eksponering for luftforurensning
- andre forhold rundt skole og utearealer

Jeg ber derfor om at det gjennomføres en **egen vurdering av barnas beste** før den nye E18-løsningen eventuelt besluttet.

Denne vurderingen må være konkret og stedsspesifikk.

6. Luftforurensning må undersøkes ved skolene

Det bør ikke være tilstrekkelig å vise til generelle beregningsmodeller.

Jeg ber om at det gjennomføres konkrete beregninger og, der det er relevant, målinger av:

- PM2,5
- PM10
- NO₂

- svevestøv
- partikler fra dekk- og veislitasje
- øvrig trafikkrelatert forurensning

Dette bør vurderes ved:

- Jappa skole
- boliger i området
- gang- og sykkelveier
- lekearealer
- områder hvor barn oppholder seg

Det må også vurderes hvordan terrenget rundt Grimstad påvirker spredningen av luftforurensning.

Hvis konklusjonen er at dette ikke vil gi en betydelig belastning, bør dette kunne dokumenteres med konkrete tall.

7. Støy må vurderes der barna faktisk oppholder seg

Det samme gjelder støy.

Jeg ber om konkrete beregninger for:

- dagens situasjon
- forventet situasjon etter eventuell utbygging
- skolens uteområder
- skolens bygninger
- boliger
- gang- og sykkelveier
- nærturområder
- kvelds- og nattetid
- anleggsperioden

Det bør ikke være tilstrekkelig å vise en generell støysone på et kart.

Det avgjørende er hvordan barn og beboere faktisk vil oppleve området.

8. Frivolldalen er et viktig natur- og friluftsområde

Frivolldalen og Dømmesmoen er ikke bare et areal som kan brukes til vei.

Kommunen beskriver området som et viktig turområde med natur- og friluftsverdier. Frivolldalen inngår i et større sammenhengende område som brukes av befolkningen til tur og rekreasjon.

Grimstad kommune

Det er også planlagt og gjennomført gang- og sykkelforbindelser gjennom Frivolldalen mot Jappa skole. Kommunen har tidligere utvidet planområdet nettopp for å knytte gang- og sykkelveien sammen med eksisterende nett ved Jappa. Grimstad kommune

Dette viser hvor tett sammenvevd Frivolldalen, boligområdene, skoleveiene og Jappa er.

En større motorvei gjennom dette området vil kunne gi:

- større arealbeslag
- mer asfalt

- større barrierevirkning
- mer støy
- mer lysforurensning
- mer overvann
- større naturinngrep
- dårligere tilgang til friluftsområder
- større belastning på nærmiljøet

Dette må veies opp mot fordelene ved en tunnel.

9. Klima må være et reelt beslutningskriterium

Nye Veier har selv opplyst at bakgrunnen for det nye konseptet blant annet er å øke prosjektets samfunnsøkonomiske lønnsomhet og redusere kostnader og arealbeslag. Nye Veier

Det er positivt å redusere arealbeslag.

Men spørsmålet er om gjenbruk av dagens E18 nødvendigvis er den beste løsningen for Frivollidalen.

Det eksisterer allerede et forprosjekt fra 2022 for E18 Arendal–Grimstad. Dette forprosjektet omfattet en ny firefelts motorvei og inkluderte optimalisering av blant annet Frivolltunnelen.

Beregningene viste netto nytte på omtrent **minus 790 millioner kroner**, og kostnaden knyttet til støy og luftforurensning ble beregnet til omtrent **263 millioner kroner**. Kaukus

Forprosjektet beregnet også om lag **60 800 tonn CO₂-ekvivalenter** i klimagassutslipp fra den såkalte gjenbrukslinjen. Kaukus

Dette er eldre beregninger og må naturligvis oppdateres.

Men nettopp derfor ber jeg om at Nye Veier legger frem **nye og sammenlignbare beregninger**.

Vi bør ikke ta en stor beslutning basert på at tunnel er dyrere å bygge, uten samtidig å regne inn kostnadene for:

- natur
- klima
- helse
- støy
- luftforurensning
- arealbruk
- skolemiljø
- trafiksikkerhet
- bomiljø
- framtidig byutvikling

10. Gjenbruk av dagens E18 betyr ikke at konsekvensene forsvinner

Det kan høres positivt ut å «gjenbruke dagens vei».

Men dersom dagens E18 skal utvides fra to/tre felt til fire felt, vil dette fortsatt være et stort veianlegg.

Et tidligere forprosjekt viser at gjenbrukskonseptet nettopp var basert på **breddeutvidelse til fire felt**. Kaukus

Det betyr at man må vurdere konsekvensene av selve utvidelsen:

- hvor mye bredere blir veien?
- hvor kommer støyskjermene?
- hvor kommer skjæringer og fyllinger?
- hvilke eiendommer berøres?
- hvilke gang- og sykkelforbindelser må flyttes?
- hvor mye natur forsvinner?
- hvor mye nærmiljø blir beslaglagt?
- hvordan påvirkes skoleveiene?

«Gjenbruk» må derfor ikke brukes som et synonym for «lite inngrep».

11. Trafikksikkerhet for barn må ha høy prioritet

Barn skal kunne gå og sykle til skolen uten å møte stadig større trafikkbelastning.

Det må derfor gjøres en egen vurdering av:

- skoleveier
- gang- og sykkelveier
- krysningspunkter
- underganger
- rundkjøringer
- trafikk ved skolestart og skoleslutt
- trafikk i anleggsperioden
- trafikksikkerhet for yngre barn

Dette bør gjøres før veien bestemmes – ikke som et tillegg etterpå.

12. Barn og unge må få reell medvirkning

Dette er heller ikke et nytt problem.

Statsforvalteren påpekte i 2019 at barn og unge ikke hadde fått tilstrekkelig medvirkning i planarbeidet, og fremmet innsigelse på dette punktet. Statsforvalteren.no

Det bør derfor være et minimumskrav at elever ved berørte skoler får anledning til å uttale seg om:

- skolevei
- støy
- luftkvalitet
- tilgang til natur
- trafikksikkerhet
- hvordan de opplever nærmiljøet

Barn er ikke bare mottakere av konsekvensene. De er brukere av området.

13. Ugland og kommersielle interesser – behov for full åpenhet

Jeg ønsker også å reise spørsmål om kommersielle interesser i området.

Jeg fremsetter **ikke en påstand om at Ugland har påvirket Nye Veiers beslutning**. Jeg har ikke funnet dokumentasjon som gir grunnlag for en slik påstand.

Det finnes imidlertid dokumenterte interesser som gjør at det er legitimt å be om åpenhet.

I høringen av E18-planen i 2019 sendte **J.J. Ugland Companies** inn en egen uttalelse. Der fremgår det at Ugland gård driver jordbruk på begge sider av dagens E18 ved Fjære, og at de ønsket at E18 skulle ligge **så tett som mulig på dagens vei**. De ba også om at krysset ved Fjære skulle flyttes til Spedalen/Vik-området.

I dag har dessuten **J.B. Ugland Eiendom** betydelige eiendomsinteresser langs E18 i Grimstad. Selskapet opplyser selv at Omre Nord består av rundt 350 mål næringstomt langs E18 mot Kristiansand. J.B. Ugland J.B. Ugland utvikler også Grøm Handelspark tett på E18.

jbugland.com

Dette betyr ikke at det er noe galt med disse interessene.

Men når veikonseptet endres, bør innbyggerne få vite:

- hvilke møter Nye Veier har hatt med Ugland-selskaper
- hvilke skriftlige innspill som er mottatt
- hvilke traséalternativer Ugland har støttet
- hvilke eiendommer og utviklingsområder som berøres av de ulike alternativene
- om noen av alternativene kan gi kommersielle fordeler for større grunneiere eller eiendomsutviklere
- om slike interesser er vurdert i beslutningsgrunnlaget

Åpenhet er ikke en anklage. Det er en forutsetning for tillit.

14. Det må gjøres en samlet vurdering av skole, vei og arealutvikling

Det er etter mitt syn uheldig dersom kommunen behandler:

1. nedleggingen av Frivoll skole,
2. flytting av elever,
3. kapasiteten på Jappa skole,
4. framtidige skoleveier,
5. E18-utbyggingen og
6. framtidig arealutvikling

som seks helt separate saker.

De påvirker hverandre.

Det må vurderes hvordan dagens beslutninger legger premisser for Grimstad i flere tiår framover.

15. Mine konkrete krav

På bakgrunn av dette ber jeg Grimstad kommune og Nye Veier om følgende:

- 1. Tunnel under Frivoll dalen må fortsatt være et reelt alternativ.**
- 2. Det må gjennomføres en ny og fullstendig konsekvensutredning før tunnelloøsningen eventuelt tas ut av planarbeidet.**
- 3. Det må gjøres en egen vurdering av barnas beste og konsekvensene for barn og unge.**
- 4. Konsekvensene for Jappa skole må utredes særskilt.**

5. Luftkvalitet må beregnes og, der det er nødvendig, måles ved Jappa skole og berørte bolig- og uteområder.
6. Støy må beregnes ved Jappa skole, boliger, skoleveier og friluftsområder.
7. Det må gjøres en samlet vurdering av støy og luftforurensning, slik Statsforvalteren etterlyste allerede i 2019.
8. Natur- og friluftsverdiene i Frivolldalen og Dømmesmoen må utredes grundig.
9. Konsekvensene for gang- og sykkelveier og skoleveier må utredes særskilt.
10. Barn og unge må få reell medvirkning i den videre prosessen.
11. Det må legges frem en oppdatert samfunnsøkonomisk sammenligning mellom tunnel og dagløsning/gjenbruk av dagens E18.
12. Sammenligningen må inkludere kostnader knyttet til natur, klima, støy, luftforurensning, helse, trafikksikkerhet og bomiljø – ikke bare byggekostnad.
13. Det må offentliggjøres hvilke møter og skriftlige innspill som har vært utvekslet mellom Nye Veier og større grunneiere og eiendomsutviklere om veikonseptet.
14. Eventuelle kommersielle fordeler eller ulemper for større grunneiere ved de ulike alternativene må synliggjøres.
15. Kommunen må sikre at beslutningen om E18 ikke fattes før konsekvensene av den nye skolestrukturen er tatt med i vurderingen.

Avslutning

Frivolldalen er ikke bare en korridor på et veikart.

Det er et område hvor mennesker bor, barn ferdes, elever går på skole, mennesker går tur og naturverdier skal bevares.

Det er også et område hvor beslutninger som tas nå vil påvirke Grimstad i flere tiår.

I 2019 ble tunnel under Frivolldalen lagt til grunn for kommunedelplanen. Statsforvalteren fremmet innsigelse mot dagløsning og mente tunnel måtte sikres. Statsforvalteren.no

I 2025 presenterte Nye Veier et nytt konsept hvor tunnelen tas ut, samtidig som de selv sier at konsekvensene for flere ikke-prissatte tema fortsatt må utredes. Nye Veier

Samtidig skal Frivoll skole avvikles, og en del av elevene skal over til blant annet Jappa skole.

Jappa-miljøet har allerede tidligere uttrykt bekymring for støy, luftforurensning, trafikksikkerhet og nærmiljø som følge av E18. Grimstad kommune+1

Dette bør være et tydelig signal:

Vi må ikke bygge oss inn i en løsning som påfører barn, skole, natur og lokalmiljø en belastning som kunne vært unngått ved å beholde tunnelloøsningen.

Økonomi og samfunnsøkonomi er viktige hensyn.

Men en motorvei skal stå i mange tiår.

Derfor må vi spørre:

Hva er den egentlige kostnaden dersom vi sparer penger på tunnelen, men samtidig påfører barn, helse, natur og lokalmiljø større belastninger i generasjoner?

Jeg ber derfor om at tunnelloøsningen under Frivolldalen opprettholdes, og at enhver beslutning om å gå bort fra denne løsningen først tas etter en åpen, grundig og etterprøvbar utredning.

Frivolldalen bør ikke ofres for en kortsiktig besparelse når konsekvensene skal bæres av dagens barn og framtidige generasjoner.

Til slutt, hvor ligger egentlig mitt hus på den nye kartet??? Det vil jeg gjerne ha svar på, hvorfor det har blitt fjernet ???

Mvh Weronica Ruud

Frivoldveien 50

Sendt fra min iPhone